

Alueellisten DIGI-, ESA- ja LANU-verkostojen yhteiset toimintaohjeet

Tausta: DIGI-, ESA- ja LANU-tiimit asiasisältöjensä kehittäjinä

Vuosina 2018-2022 akepikessä on työskennellyt kolme erilaisiin sisältöihin keskittynyttä tiimiä: lanutiimi (lasten- ja nuortenkirjastotyö), digitiimi (digiosaaminen ja kirjastotyö) ja esatiimi (esteettömyys- ja saavutettavuusosaaminen). Lisää alueellisista työryhmistä voit lukea muistioista akepiken verkostot-sivulta:

<https://akepik.fi/verkostot/tiimit/>.

Tiimit ovat olleet mukana AKE-toiminnassa ideoimassa ja toteuttamassa digi-, esa- ja lanufoorumia. Tiimit ovat osallistuneet akepiken julkaisujen ja konseptien kehittämistyöhön. Esimerkiksi pikeboksit on kehitetty yhdessä digitiimin kanssa.

Kehittämiskirjasto on tukenut alueellisten työryhmien toimintaa monin tavoin. Tiimien tavoitteet ja toiminta ovat näkyneet vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa. Teamsissa jokaisella tiimillä on ollut oma kanavansa. Kehittämiskirjasto on aktivoinut tiimejä ja ollut mukana koollekutsujana, hoitanut tiedottamista ja ohjannut keskustelua. Jatkoksin kehittämiskirjasto tarjoaa työryhmille alustana Teams-kanavat ja verkkosivun Verkostot-osion ja auttaa tiedottamisessa alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Työryhmät kehittävät kehittämiskirjaston tukemina itsenäisesti erilaisia tilaisuuksia. Tulevaisuudessa ne toimivat myös yhteytenä alueen kirjastoissa tehtävään digi-, esa- ja lanutyöhön.

Alueellisista tiimeistä verkostoiksi

PiKe-kirjastoissa on lukuisia omia tiimejä, jotka kehittävät kuntiensa kirjastojen sisäistä toimintaa. Akepiken kolmea alueellista, erilaisiin aihesisältöihin ja niiden kehittämiseen keskittyvää työryhmää, on aiemmin myös kutsuttu tiimeiksi. Jatkossa on luontevaa erottaa puheessa alueelliset työryhmät kirjastojen omista tiimeistä ja korostaa akepiken työryhmien keskeistä ominaisuutta: verkostoitumista. Verkostoituminen on ollut alusta alkaen tärkeää työryhmille, joten alueellisia tiimejä kutsutaan vuoden 2023 uudistuksen jälkeen Piken lanu-, digi ja esa -verkostoiksi.

Verkostojen jäsenet voivat olla esihenkilöitä, työntekijöitä, vakituisia tai sijaisia. Myös lyhyemmällä työelämäjaksoilla kirjastoissa työskentelevät ovat tervetulleita tutustumaan ja osallistumaan verkostojen toimintaan. Kun koet, ettei sinulla ole enää annettavaa verkostolle, suosittelee sopivaa kollegaa tilallesi verkoston jäseneksi.

Piken lanu -verkosto ja -tekijät

(lasten- ja nuortenkirjastotyö):

Piken lanu -verkosto on akepiken ensimmäinen työryhmä. Se aloitti toimintansa vuoden 2018 alussa. Vuoteen 2022 asti työryhmä järjesti vuosittain kaksi lanufoorumia lasten- ja nuortenkirjastotyön aiheista lanutekijöille. Koulutuspäiviä on ollut vuorotellen Jyväskylässä ja Tampereella, myös etäkoulutuksina ja -pulinoina. Lisäksi työryhmän jäsenet ovat kehittäneet yhteisiä tilaisuuksia Seinäjoen [Erten](#) kanssa ja antaneet taustatukea [Lanu-oppaan](#) sisältöihin. Kokousten määrä on vaihdellut 2-5 tapaamiseen vuodessa. Työryhmän kokoontumisia on järjestetty Jyväskylän ja Tampereen lisäksi mahdollisuuksien mukaan muissakin ryhmän jäsenten kotikirjastoissa ja etäkokouksina.

Jäsenet ja puheenjohtaja 1.6.2023 alkaen:
Minna Edgren (Valkeakoski)
Laura Hekkala-Vatula (Jyväskylä)
Mervi Hietanen (Akepik)
Hanna-Leena Majuri-Jantunen (Jyväskylä)
Marjo Mannila (Tampere), puheenjohtaja
Inna Muikku (Jyväskylä)
Jonna Pennanen (Laukaa)
Johanna Tornikoski (Muurame)

Piken lanu -tekijöitä ovat kaikki Pirkanmaan ja Keski-Suomen yleisissä kirjastoissa työskentelevät lasten- ja nuortenkirjastotyön ammattilaiset.

Piken digi -verkosto ja -tekijät

(digiosaaminen ja kirjastotyö):

Piken digi -verkosto aloitti toimintansa yleisten kirjastojen digihankkeen myötä vuonna 2019. Verkoston tehtävänä on ollut valtakunnallisesti akuuttien ja ajankohtaisten digiteemojen huomiointi. Näitä ovat olleet esimerkiksi YKN:n digitaitosuositukset. Verkosto on kehittänyt digiasioihin liittyvää kirjastotyötä Pirkanmaan ja Keski-Suomen alueella. Ytimessä on ollut parantaa ja vahvistaa kirjastohenkilöstön digiosaamista. Digiverkosto on toiminut vuoteen 2022 asti 1-2 kertaa vuodessa järjestettyjen digifoorumien suunnitteluapuna ja osallistunut e-aineistokampanjointiin. Verkosto oli mukana [Pikeboksien](#) suunnittelussa ja käyttöönotossa sekä vuonna 2020 laaditun [Digia koneeseen -oppaan](#) toimituskuntana kehittämiskirjaston rinnalla. Verkosto on kokoontunut noin kahden kuukauden välein lähi- tai etätapaamisissa.

Jäsenet ja puheenjohtaja 1.6.2023 alkaen:
Aleksi Hellsten (Pirkkala)
Netta Lipsonen (TOKI-kirjastot)
Kaisa Palomäki (Akepik)
Perttu Rasi (Tampere)
Terhi Turkia (Tampere), puheenjohtaja
Viljami Marjomäki (Jyväskylä)
Mari Vuorinen (Jyväskylä)

Verkosto tekee myös oppilaitosyhteistyötä. Piken digi -tekijöitä ovat kaikki Pirkanmaan ja Keski-Suomen yleisissä kirjastoissa työskentelevät digiosaamisen ammattilaiset.

Piken esa -verkosto ja -tekijät

(esteettömyys- ja saavutettavuusosaaminen):

Piken esa- verkosto on vahvistanut esteettömyys- ja saavutettavuusosaamista alueen kirjastoissa vuodesta 2019 alkaen. Vaikuttavia teemoja ovat esimerkiksi erilaiset säädökset ja suositukset, tärkeimpänä kirjastolaki, yhdenvertaisuus- laki, YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista sekä Yleisten kirjastojen saavutettavuussuositus. Design for All -ajattelussa palvelut suunnitellaan lähtökohtaisesti kaikkien asiakkaiden tarpeisiin. Positiivinen erityiskohtelu, sosiaalinen saavutettavuus ja henkisten esteiden merkitys ovat myös puhuttaneet verkostoa. Esaverkosto on toiminut vuoteen 2022 asti 1-2 kertaa vuodessa järjestettyjen esafoorumien suunnittelun apuna ja järjestänyt itse lyhyitä ideat ja vinkit -täsmäwebinaareja. Verkosto on kokoontunut 3-4 kertaa vuosittain lähinä tai etänä.

Jäsenet ja puheenjohtaja 1.6.2023 alkaen:
Juliaana Grahm (Akepik)
Marju Grönholm (Valkeakoski)
Iina Lehtiniemi (Valkeakoski)
Emilia Naukkarinen (Tampere)
Ville-Pekka Nummi (Tampere)
Maria Rissanen (Tampere), puheenjohtaja
Sanni Petäjistö (Tampere)
Syksy Siitari (Äänekoski)

Piken esa -tekijöitä ovat kaikki Pirkanmaan ja Keski-Suomen yleisissä kirjastoissa työskentelevät asiakaspalvelun ammattilaiset.

Verkostojen jäsenten yhteystiedot

Piken verkostojen jäsenet tavoittaa matalalla kynnyksellä tilaisuuksien yhteydessä sekä sähköpostitse puheenjohtajien kautta: <https://akepik.fi/verkostojen-kuuma-linja/>